

AKADEMIA
LEONA KOŹMIŃSKIEGO

20
LECIE

CENTRAL AND EASTERN EUROPE'S BEST BUSINESS SCHOOL

**KONFERENCJA NAUKOWO-TECHNICZNA
PRZEJAZDY KOLEJOWO – DROGOWE 2017**

**Refleksje o działaniach na rzecz poprawy bezpieczeństwa –
perspektywa zewnętrzna.**

Dr Mirosław Antonowicz - ALK

Wrocław 9.05.2017.

Plan Prezentacji

I. BEZPIECZEŃSTWO – PRZEJAZDY KOLEJOWE

II. KULTURA I PROMOCJA BEZPIECZEŃSTWA

III. Co dalej?

Pojęcie bezpieczeństwa

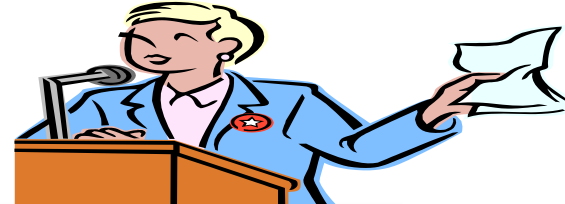

Pojęcie bezpieczeństwa:

- Zdolność przetrwania, niezależności, tożsamości, możliwości rozwoju, pewnej stabilności egzystencji.
- Metodologiczna i systematyczna analiza ryzyka w systemie człowiek – technika – środowisko, prowadzona w celu eliminacji, sterowania lub obniżenia do odpowiedniego poziomu, częstości występowania zdarzeń niepożądanych.
- Stan wolności od zagrożeń, a także jako wolność działania której nie towarzyszy poczucie zagrożenia.

Regulacje prawne tworzone są po to, aby wytworzyć stan bezpieczeństwa przez eliminacje istniejących zagrożeń a także przyczyn ich wystąpienia.

Europejska polityka transportowa

Komisja Europejska w Białej Księdze z 2011 r., przedstawiła plan utworzenia jednolitego europejskiego obszaru transportu – dążenie do osiągnięcia konkurencyjnego i zasobooszczędnego systemu transportu.

□ Dążenie do wyeliminowania ofiar śmiertelnych na drogach prowadzone realizowane będą min poprzez:

- Harmonizację i wprowadzenie technologii w zakresie bezpieczeństwa na drogach, takiej jak systemy wspomagające kierowców, (inteligentne) ograniczniki prędkości,, systemy współpracy i interfejsy pojazd-infrastruktura, itd.,
- Skoncentrowanie się **na szkoleniu i edukacji wszystkich użytkowników; promowanie stosowania urządzeń ochronnych** (pasy bezpieczeństwa, ochronna odzież, zapobieganie nieuprawnionym ingerencjom);

□ **Dążenie do Bezpiecznych Kolei**

Np. Rozwój procesu certyfikacji i konserwacji w odniesieniu do elementów infrastruktury o krytycznym znaczeniu dla bezpieczeństwa stosowanych w taborze i infrastrukturze

Biała Księga, Plan utworzenia jednolitego europejskiego obszaru transportu – dążenie do osiągnięcia konkurencyjnego i zasobooszczędnego systemu transportu, Bruksela, dnia 28.3.2011, KOM(2011) 144 wersja ostateczna, s.25

IV Pakiet Kolejowy

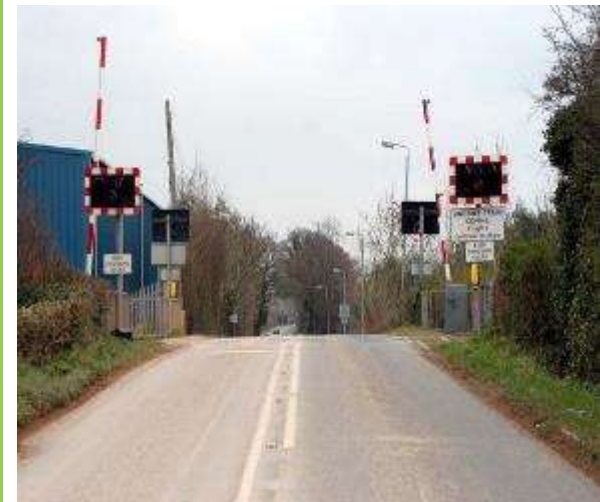

Filar techniczny

- ✓ Rozporządzenie o Europejskiej Agencji Kolejowej
- ✓ Dyrektywa o interoperacyjności systemu kolejowego w UE
- ✓ **Dyrektywa w sprawie bezpieczeństwa kolei z 11 maja 2016 PE i RADY(UE 2016/798**
Perspektywa – rozwijanie kultury bezpieczeństwa.

Podstawowe przyczyny zdarzeń na przejazdach kolejowych

- ❑ Niewłaściwe i niezgodne z przepisami zachowania użytkowników dróg (kierowcy, piesi);
- ❑ Stan Infrastruktury (awarie urządzeń);
- ❑ Błędy ludzkie w zakresie bezpiecznego postępowania leżące po stronie personelu kolejowego
- ❑ Brak integracji działań.

Bezpieczeństwo na przejazdach 2016 -Biała Księga – „Bezpieczeństwo kolejowe – podejście systemowe” Railway Business Forum (RBF)

- Przejazdy kolejowe oraz osoby postronne to najczęstsze przyczyny wypadkowości o największych konsekwencjach w Polsce,**
- Brak jasnego interfejsu integracji pomiędzy transportem kolejowym i drogowym w zakresie bezpieczeństwa na przejazdach kolejowo-drogowych,**
- Przekrojowy charakter zjawiska i odpowiedzialności.**

Bezpieczeństwo na przejazdach w ocenie zewnętrznej NIK (styczeń 2017)

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia realizację bieżących zadań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa na przejściach i przejazdach kolejowych przez zarządców linii kolejowych, zarządców dróg oraz organy zarządzające ruchem na drogach.

NIK pozytywnie ocenia działania Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego w zakresie sprawowania nadzoru nad utrzymaniem i stanem technicznym skrzyżowań linii kolejowych z drogami publicznymi, niemniej jednak działania te nie wpłynęły znacząco na wzrost poziomu bezpieczeństwa na przejściach i przejazdach kolejowych.

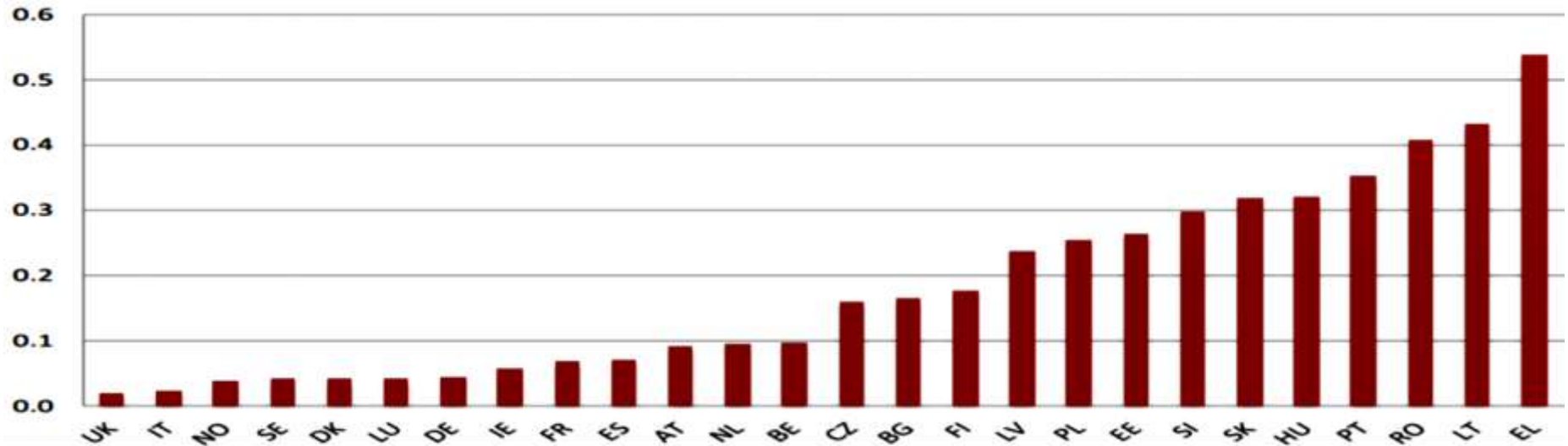

Wybrane ustalenia

- W latach 2014–2015 poziom bezpieczeństwa na przejazdach kolejowych, wyrażony wielkością NRV (krajowa wartość referencyjna) zdecydowanie się pogorszył (o 25,7 punktów procentowych). Wskaźnik ten osiągnął poziom 94% i zbliżył się do wartości granicznej 100%. Jej przekroczenie oznaczać będzie również przekroczenie akceptowanego poziomu ryzyka bezpieczeństwa na przejazdach kolejowych w Polsce.
- Co drugi skontrolowany przejazd nie był utrzymywany we właściwym stanie technicznym. Przejazdy kolejowe nie były należycie zabezpieczone (chronione) przed wypadkami, wskutek dopuszczenia do różnego rodzaju nieprawidłowości w oznakowaniu znakami i wskaźnikami,.
- Nieprawidłowo prowadzono dokumentację techniczno-eksploatacyjną przejazdów kolejowych oraz obiektów inżynierskich służących do przechodzenia przez tory (tj. metryki przejazdowe oraz książki obiektów budowlanych).
- Zarządcy dróg nie utrzymywali w odpowiednim stanie technicznym dróg dojazdowych do skrzyżowań z liniami kolejowymi w tym Zarządcy dróg nie zapewnili warunków widoczności na przejazdach oraz nie sprawdzali warunków widoczności w sposób określony w przepisach.
- Zagrożeniem bezpieczeństwa na przejazdach kolejowo-drogowych było niewypełnianie zadań przez zarządców dróg w zakresie ustanowienia organizacji ruchu i oznakowania dróg dojazdowych.

Ryzyko śmiertelności na przejazdach kolejowych: liczba ofiar śmiertelnych na przejazdach na mln *poc.km* ((2009–2011))

W 2015 według danych UTK liczba zabitych na przejazdach kolejowych w stosunku do roku 2014 wzrosła o ponad 23% a ciężko rannych o ponad 64% Poziom bezpieczeństwa w transporcie kolejowym w 2015 r. pozostał na zbliżonym poziomie w stosunku do 2014 r. Wystąpił niewielki spadek ogólnej liczby znaczących wypadków (z 313 w 2014 r. do 307 w 2015 r.) oraz liczby osób ciężko rannych (z 95 do 93). Występuje jednak tendencja wzrostowa liczby ofiar śmiertelnych na terenach kolejowych (z 206 w 2014 r. do 227 w 2015 r.) czy kosztów poniesionych na skutek znaczących wypadków (z 160,2 mln euro do 163,4 mln euro).

Niepokojącym problemem pozostaje znaczna liczba ofiar śmiertelnych na przejazdach kolejowych oraz na obszarach kolejowych wśród osób postronnych, czyli przebywających tam bez uprawnień.

Plan Prezentacji

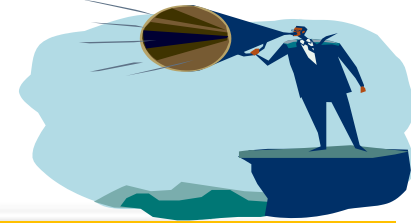

I. BEZPIECZEŃSTWO – PRZEJAZDY KOLEJOWE

II. KULTURA I PROMOCJA BEZPIECZEŃSTWA

III. Co dalej?

Podejście do zarządzania i oraz promocja i komunikacji

W Europie model rynkowy zarządzania instytucją publiczną nazywany „**New Public Management**” kładzie nacisk na właściwe wyznaczanie celów instytucji publicznej, efektywne zarządzanie finansami, wyznaczanie standardów świadczonych usług nie tylko własnych ale jak np. w przypadku sektora kolejowego określenie minimum standardowego klasyfikującego typ usługi przewozowej i jej klasę.

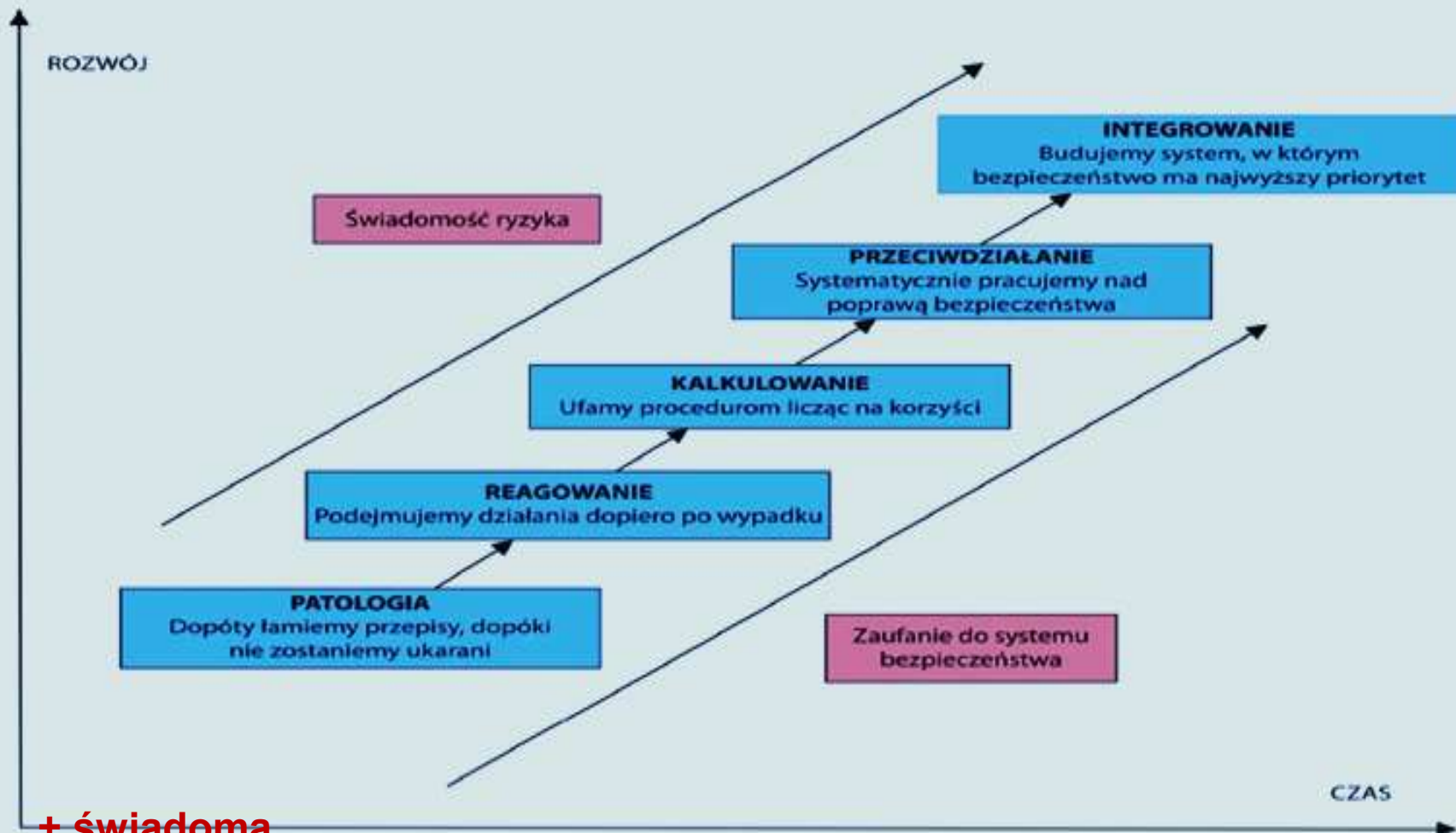
Wymaga to stosowania adekwatnych instrumentów marketingowych w działalności instytucji publicznej, a szczególnie tzw. komunikacji marketingowej, albowiem wiedza i informacja stają się bardzo ważnymi zasobami każdego podmiotu rynkowego. W przypadku organu publicznego działania promocyjne muszą przekonać szeroko pojęte otoczenie – a szczególnie klientów – że instytucja ta działa zgodnie z ich interesem i jest społecznie użyteczna.

Komunikacja marketingowa jest procesem wymiany informacji między podmiotem rynkowym a jego otoczeniem służącym realizacji określonej strategii marketingowej i kształtowaniem postaw i zachowań.

Etapy tworzenia kultury bezpieczeństwa w transporcie

„Kultura” wyuczone wzory myślenia i zachowania realizujące się w codziennej pracy. Kultura organizacji - Kultura bezpieczeństwa (zachowań członków, procesów i działań)

+ świadoma edukacja

R. Krystek: Bezpieczeństwo ruchu drogowego w Polsce u progu nowej polityki transportowej Unii Europejskiej,

Kultura bezpieczeństwa wedle UTK

- ❑ Kulturę bezpieczeństwa - system obejmujący postawy określonej grupy wobec ryzyka, bezpieczeństwa i zagrożeń, wskazujący wartości, które w danym obszarze uznawane są za kluczowe.
- ❑ Kultura bezpieczeństwa jest podstawową przesłanką skutecznie działającego systemu kolejowego, a bazujące na kulturze bezpieczeństwa systemy zarządzania bezpieczeństwem i utrzymaniem są elementami niezbędnymi we wszystkich organizacjach kolejowych w celu utrzymywania i podnoszenia poziomu bezpieczeństwa.
- ❑ Prawidłowo rozumiana kultura bezpieczeństwa opiera się na wysokim poziomie zaufania i szacunku pomiędzy pracownikami i kierownictwem, dlatego musi być kreowana i wspierana przez kierownictwo wyższego szczebla.

Instrumentarium promocji

Najbardziej przydatnym do stosowania jest public relations. Jest to funkcja zarządzania, która bada nastawienie otoczenia, określa strategię i procedury działania organizacji wobec interesu publicznego oraz planuje i wykonuje programy działania w celu uzyskania zrozumienia i akceptacji otoczenia. PR jest działalnością, która służy kreowaniu pozytywnego wizerunku organizacji publicznej oraz budowaniu więzi z otoczeniem. Jej celem jest pozyskanie akceptacji i życzliwości wobec poczynąń organizacji oraz tworzenie i utrzymywanie korzystnych warunków jej funkcjonowania.

Działania reklamowe w funkcji informacyjnej

W ramach prowadzenie kompanii o charakterze społecznym.

Promocja bezpieczeństwa

przykłady działań

- Opracowywanie poradników i materiałów edukacyjnych np.:
  - Kompanie, Bezpieczny przejazd – „Zatrzymaj się i żyj”.
  - Kolejowe ABC.
- Akcje edukacyjne np. dotycząca bezpieczeństwa na przejazdach kolejowo – drogowych
- **Dodatkowo – edukacja i kształtowanie świadomości i postaw probezpiecznych**

Działania w 2016

- ❑ ***Deklaracja w sprawie rozwoju kultury bezpieczeństwa w transporcie kolejowym.*** Budowanie kultury bezpieczeństwa zadeklarowało Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa, Państwowa Komisja Badania Wypadków Kolejowych, podmioty rynku kolejowego, jak również związki zawodowe, jednostki naukowe i media. Łącznie od kwietnia Deklarację podpisało około 130 Sygnatariuszy.
- ❑ **Spotkania Zespołu ds. monitorowania poziomu bezpieczeństwa sektora kolejowego w Polsce.** W tym także nt. zapobiegania zdarzeniom związanym z najechaniem pojazdu kolejowego na pojazd drogowy lub osoby na przejazdach.
- ❑ **Politykę „otwartych drzwi”** np., „Piątki z UTK – bezpieczeństwo na piątkę”,
- ❑ **„Akademia Wiedzy Kolejowej”.** Jest on częścią większego projektu – „Akademii UTK”. Inicjatywa propaguje dobre praktyki wśród uczestników rynku kolejowego poprzez prowadzone przez Urząd szkolenia i warsztaty.
- ❑ **Projekty (POLiŚ) poprawa bezpieczeństwa i likwidacja zagrożeń eksploatacyjnych na przejazdach kolejowych – etap I i II.**

Plan Prezentacji

I. BEZPIECZEŃSTWO – PRZEJAZDY KOLEJOWE

II. KULTURA I PROMOCJA BEZPIECZEŃSTWA

III. Co dalej?

Kierunki działań

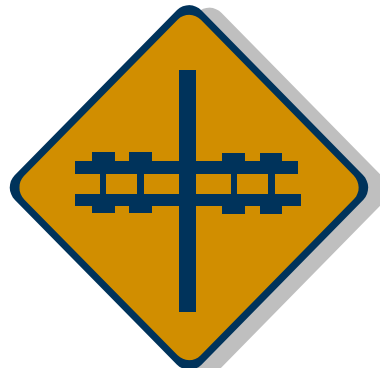
Działania wielowymiarowe - systemowe w aspekcie:

- Edukacji użytkowników przejazdów (kompanie promocyjne i profilaktyczne);
- Promocja kultury bezpieczeństwa;
- Penalizacji wykroczeń (zmiany w prawie);
- Uzgodnienia, kompromisy;
- Odpowiednie wyposażenie techniczno-infrastrukturalne przejazdów kolejowych;
- Innowacje i badania w zakresie techniki i organizacji ruchu
- Integracja działań (podmiotów biznesowych, państwa i władz samorządowych).

Zakończenie

DZIĘKUJĘ ZA
UWAGĘ

Dr M. Antonowicz ALK